

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **J. Ł.**

w związku z zażaleniem wyżej wymienionego na postanowienie prokurator Prokuratury Rejonowej Białystok – Południe w Białymstoku z dnia 8 maja 2025 r., sygn. akt [...], o odmowie wszczęcia śledztwa, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 lipca 2025 r.

wniosku Sądu Rejonowego w Białymstoku zawartego w postanowieniu z dnia 17 czerwca 2025 r., sygn. akt III Kp 1350/25, o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

postanowił

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Augustowie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2025 r., sygn. akt III Kp 1350/25, Sąd Rejonowy w Białymstoku wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie, w oparciu o przepis art. 37 § 1 k.p.k., do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu zażalenia J. Ł. na postanowienie prokurator Prokuratury Rejonowej Białystok – Południe w Białymstoku z dnia 8 maja 2025 r., sygn. akt [...], o odmowie wszczęcia śledztwa. Uzasadniając inicjatywę sąd *meriti* wskazał, że

postanowienie wydane w toku postępowania przygotowawczego związane jest z zawiadomieniem J. Ł. o możliwości popełnienia przestępstwa przez sędziego Sądu Rejonowego w Białymstoku, wcześniej sprawującego funkcję [...] Sądu Okręgowego w Białymstoku. W tej sytuacji – zdaniem Sądu Rejonowego – w odbiorze społecznym może powstać usprawiedliwione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy przez ten Sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego należało uwzględnić.

Wprawdzie przepis art. 37 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy i w związku z tym nie może być interpretowany rozszerzająco, zwłaszcza w kontekście treści przepisu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, nie ulega wszakże wątpliwości, że istnieją sytuacje, w których rozpoznanie sprawy przez sąd do tego właściwy miejscowo, z uwagi na udział w postępowaniu określonych podmiotów, może wzbudzić w odbiorze społecznych, i to niezależnie od sposobu rozstrzygnięcia w przedmiocie procesu, mające charakter realny wątpliwości, co do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy. Taka sytuacja jest bez wątpienia niewskazana, stanowiąc zagrożenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości, które jest jedyną przesłanką pozwalającą Sądowi Najwyższemu uwzględnić stosowną inicjatywę sądu, przed którym dana sprawa zawisała.

Wymownym przykładem tego rodzaju jest właśnie niniejsze postępowanie, w którym przedmiotem rozstrzygania jest zażalenie pokrzywdzonego na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie z zawiadomienia J. Ł. o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez sędziego sądu właściwego miejscowo. W takiej sytuacji trudno odrzucić możliwość, na co trafnie zwrócono uwagę w uzasadnieniu postanowienia, pojawienia w odbiorze społecznym (u postronnego obywatela) – wprawdzie bez wątpienia nieuprawnionych – lecz jednak prawdopodobnych wątpliwości, i to niezależnie od ostatecznego rozstrzygnięcia, że środek odwoławczy wniesiony przez pokrzywdzonego rozpoznany został bez jakichkolwiek poza procesowych wpływów. Zagrożenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości jest w takim wypadku ze wszech miar realne, a nie tylko hipotetyczne.

Z tych względów, w interesie wymiaru sprawiedliwości, a więc dla przeciwdziałania mylnemu odbiorowi społecznemu o braku bezstronności sądu, jest rozpoznanie wniesionego zażalenia przez inny sąd równorzędny, którym będzie Sąd Rejonowy w Augustowie położony w relatywnie bliskiej odległości od siedziby sądu właściwego miejscowo.

Uwzględniając powyższe postanowiono jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]